

ARBEIDSRETTE

DOM

Avsagt: 8. mai 2018

Saksnr.: 17/2017

Lnr.: AR-2018-10

Dommere: Jakob Wahl
Tron Løkken Sundet
Tone Aasgaard
Per Østvold
Axel Thuve
Stein Grøtting
Niels Selmer Schweigaard

Saken gjelder: Spørsmål om lokale tillegg består uendret ved endring av minstelønnsatser i Miljøoverenskomsten og om overenskomstens bestemmelser om kompetansetillegg

Landsorganisasjonen i Norge, med Norsk
Transportarbeiderforbund

Advokat Eirik Pleym-Johansen og
advokat Edvard Bakke

mot

1. Næringslivets hovedorganisasjon

Advokat Lars Fredrik Styren

2. SAR AS

DOM

- (1) Saken gjelder spørsmål om lokale tillegg til minstelønn reduseres når minstelønnsatsene i Miljøoverenskomsten heves, og om krav på kompetansetillegg etter overenskomsten del III § 2.3.
- (2) **Sakens tariffrettslige ramme**
- (3) SAR AS (heretter SAR) ble etablert i 1987 og driver avfallshåndtering, med hovedvekt på håndtering av farlig avfall og boreavfall. Selskapet har ni avdelinger fra Stavanger i sør til Hammerfest i nord. SAR er bundet av flere tariffavtaler, blant annet Miljøoverenskomsten mellom Landsorganisasjonen i Norge (LO)/Norsk Transportarbeiderforbund (NTF) på den ene siden og Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)/Norsk industri (NI) på den andre siden (avtale nr. 477). Overenskomsten ble gjennomført ved bedriftens avdelinger i Bergen i 2009, i Kristiansund i 2010, i Hammerfest i 2015 og i Tananger i 2016. SAR har i tillegg en husavtale. Husavtalen gjaldt i avdelingene hvor Miljøoverenskomsten ble gjennomført, og gjelder som tariffavtale for bedriftens avdeling i Florø. Bedriften er i tillegg bundet av overenskomsten for Miljøbedrifter med LO/Norsk arbeidsmandsforbund og Kjemisk Teknisk Overenskomst med LO/Industri Energi. Den foreliggende saken gjelder tvister oppstått etter at Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende for avdelingene i Hammerfest og Tananger.
- (4) Ved gjennomføringen av Miljøoverenskomsten for avdelingen i Tananger ble det etter overgangsforhandlinger 27. oktober 2015 opprettet slik protokoll mellom SAR og NTF/NTF-klubben Hammerfest:

«1. Lønnsbestemmelser

Miljøbedrifter i Norge (TA) Del II § 5 og Miljøbedrifter i Norge (TA), Del III § 2 og § 3 følges.

2. Ansatte i SAR avd. Hammerfest beholder dagens timelønn som splittes i fagbrev, kompetansetillegg § 2.3 nr. 1 (C/CE) og § 2.3 nr. 2, samt i et personlig tillegg. Dette for å finne dagens innhold i timelønna for fremtid bruk ved lønnsøkninger sentralt og lokalt.

Sar avd. Hammerfest	
Eks ved 37,5 t uke	
Dagens timelønn	200
Fagbrev	
C/CE – tariff	8
Andre kom.tillegg tariff	6
Tariff minstelønn	156,15
Personlig tillegg	29,85

Arbeidsgiver setter opp oversikt som viser beregning av ny timelønn, samt informerer alle ansatte om endringen. Gjelder også ansatte på tilkallingskontrakter.

Ny ansatte etter 1. desember følger TA minstelønn og tillegg for fagbrev og kompetansetillegg. Dette er ikke til hinder for individuell markeditilpasset lønnsplassing for å sikre rekruttering av kvalifisert personell.

Øvrige tillegg følger av TA.

3. Særavtale SAR avd. Hammerfest

TA § 5.2.2 Godtgjørelse for overtid lørdag 06.00 til 13.00 endres fra 50 % til 100 %.

Det gis et tillegg på kr. 105,- pr time til ansatt som fungerer som «BAS» (Ansvarlig for tidsavgrenset operasjon.)

Det gis et tanktillegg den tiden operatøren utfører rengjøring inne i tanken med kr. 105,- pr time.

Gassutstedersertifikattillegget er innbakt i ovennevnte tillegg.»

- (5) I et bilag til protokollen, datert 5. november 2015, var det en oversikt over lønnelementene for hver av de 14 ansatte ved avdelingen i Hammerfest.
- (6) Overgangsforhandlinger ble også gjennomført da Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende i Tananger med virkning fra 13. september 2016. SAR fremla et utkast til protokoll 29. november 2016 som var utformet etter mønster av protokollen fra overgangsforhandlingene i Hammerfest. Dette forslaget ble avvist av NTF-klubben. Overgangsforhandlingene ledet ikke til noen protokoll knyttet til gjennomføringen av overenskomsten.
- (7) **Tvisteforløpene**
- (8) I tariffoppgjøret 2016 ble LO/NTF og NHO/NI enige om at minstelønnsatsene i overenskomsten skulle heves i to omganger: Timesatsen skulle heves fra kr 156,15 til kr 163,15 med virkning fra 1. april 2016, og fra kr 163,15 til kr 165,15 med virkning fra 1. januar 2017. NTF-klubben ved avdelingen i Hammerfest gjorde gjeldende at det personlige tillegget fastsatt i protokollen fra overgangsforhandlingene skulle bestå uendret som følge av at minstelønnsatsen ble hevet. I protokoll fra tvisteforhandlinger mellom NTF og NI 9. desember 2016 om de personlige tilleggene, er partenes anførsler angitt slik:

«NTF anfører:

Protokollen datert 27 oktober 2015 er bygd opp for å synliggjøre hva gammel husavtale lønn innhold. Alle ansatte fikk i forbindelse med dette personlig tillegg ut fra eksempelet i protokollen for å opprettholde lønn som tidligere.

Protokoll datert 27 oktober 2015 er bygd opp etter tariffavtalen 477 og det vises til del III samt del III § 2 og §3.

Norsk Industri anførte:

Minstelønnsatsen i henhold til avtale nr 477 er per i dag kr 163,15. SAR avdeling Hammerfest har ingen ansatte under minstelønn i henhold til denne bestemmelsen, og det er derfor ikke

grunnlag for lønnsheving for ansatte på bedriften. Det vises til protokoll av 27.10.2015, med vedlagt signert lønnstabell.»

- (9) Forhandlingsmøte mellom LO og NHO ble gjennomført 24. februar 2017. I protokollen gjorde partene gjeldende:

«LO/NTF viste til Miljøoverenskomsten § 5.2.4 som gir adgang til å avtale lokale personlige tillegg mv.

Protokollen av 27. oktober 2015 er en slik avtale. Sammen med vedlegget til protokollen av 5. november 2015 fastsetter den ulike tillegg til minstelønna og størrelsen på de personlige tilleggene for hver enkelt arbeidstaker som er omfattet av overenskomsten.

Størrelsen på de personlige tilleggene er fastsatt til bestemte beløp og er uavhengig av endringer av overenskomstens minstelønnsatser.

LO/NTF kan ikke se at bedriften under forhandlingene tok noe forbehold om at begrepet «personlig tillegg» skulle ha en annen mening enn i overenskomsten. Overenskomsten er ikke til hinder for at det avtales faste personlige tillegg som ikke berøres av endringer av minstelønnsatsen.

Det kreves etterbetaling med kr. 7,00 fra 1. april 2016, og kr. 9,00 fra 01.01.17 for alle arbeidede timer i tråd med meklingsmannens møtebok etter lønnsoppgjøret 2016 for avtale 477, i samsvar med det som her er anført. ‘

...

NHO viser til protokoll av 9. desember 2016 og tiltrer det som der fremkommer.

I tillegg anføres at det som er omtalt som «personlig tillegg» i lokal protokoll av 27. oktober 2015 med bilag, ikke er en selvstendig post i bedriftens lønnssystem, men er kun brukt som et eksempel for å synliggjøre differansen mellom overenskomstens minstelønnsatser og den ansattes grunnlønn. Dette understøttes ved at det i bilaget til protokollen er inntatt en kolonne, kalt ny grunnlønn og hver beløpet klart overstiger overenskomstens minstelønnsatser. Bedriften har aldri ment, slik LO legger til grunn, at alle økninger på overenskomstens minstelønnsatser skal få direkte utgående effekt på de ansattes lønn. Etterbetalingskravet avvises.

Subsidiært: Det er videre NHOs syn at det kun er de personer som er omfattet av overgangsforhandlingene og som er navngitt i protokollen av 27. oktober 2015 som vil kunne hevde at de har et «personlig tillegg» og som ikke berøres av endringer på minstelønnsatsene.»

- (10) I brev 30. desember 2016 sa SAR opp punkt 3 i protokollen av 27. oktober 2015. Oppsigelsen ble trukket tilbake i e-post 4. januar 2017 til NTF-klubben. I e-post 26. mai 2016 fra HR-direktør i SAR, Terje Vatne Næss, til tillitsvalgte Vidar Isaksen uttales det at protokollen «er sagt opp og etter bedriftens syn grundig drøftet». Et forhandlingsmøte mellom NTF-klubben og SAR 31. mai 2017 ble avsluttet med at SAR presiserte at avtalen var sagt opp. Tvisteforhandlinger mellom NTF og NI om oppsigelsen av protokollen av 27. oktober 2015 ble gjennomført 5. juli 2017, og mellom LO og NHO 29. november 2017. I protokollen fra det sentrale tvistemøtet heter det:

«LO anfører at lokal protokoll av 27.10.2015 ikke rettmessig er sagt opp da det ikke ble forhandlet før oppsigelsen i mai 2017 og at den under enhver omstendighet er uoppsigelig eventuelt skal følge tariffperioden ihht Hovedavtalen § 4-2 nr. 4. Lønn og tillegg skal etterbetales og opprettholdes i henhold til protokoll av 27.10.2015.

NHO anfører at dette er en særavtale etter Hovedavtalen § 4-2 nr. 3 og at det er gjennomført forhandlinger lokalt, jf. Hovedavtalen § 4-2 nr. 1, før den ble sagt opp av SAR.

NHO kan ikke se at det er grunnlag for å hevde at særavtalen er uoppsigelig eller faller utenfor hovedavtalens regulering av særavtaler.»

- (11) NTF-klubben ved avdelingen i Tananger fremmet høsten 2016 blant annet krav om fagbrevtillegg og kompetansetillegg etter at Miljøoverenskomsten var gjort gjeldende. I protokollen fra de lokale tvisteforhandlingene heter det:

«NTF-klubben mener at lokal lønn med fratrekk av de lokale kompensasjonstillegg som er innbakt skal motregnes på samme lønnsnivå som den sentrale minstelønna. Kort fortalt 2015 lokal lønn, med 2015 sentral lønn. Først da finner man det riktige nivå på det personlige tillegget, og tariff minstelønn.

NTF-klubben retter krav om at minstelønssatsen økes i henhold til tariffoppgjøret 2016, dog med etterbetaling fra 13.09.2016, samt økning i 2017 det rettes ikke krav om ytterligere lokale forhandlinger i 2016. Samme krav er gjeldende for kompetansetillegg, med henholdsvis kr. 6,25,- og kr. 8,25,-. NTF-klubben aksepterer ikke SARs forsøk på lønnsnedgang som en følge av innføring av TA, og krever at timelønningen opprettholdes.

Begrunnelse for uenighet:

SAR AS er ikke enige og har avvist kravet. Alle ansatte ved SAR AS avd. Tananger har fast månedslønn. Ved innføring av tariffavtale i SAR avd. Tananger videreføres månedslønnen og tariffavtale nr. 477 Del III § 2.2.2 Fagbrevtillegg og § 2.3.1) sjåførtillegg samt 2) Andre kompetansetillegg er inkludert i lønnen.

NTF sine representanter er kjent med protokollen fra 2011 og frem til dagens forhandlinger som viser at månedslønnen ivaretar alle tariffavtale nummer 477 sine lønnslementer og samtlige er regulert i tråd med sentralt gitt tillegg. Det er partene enige om. Gjennomsnittlig timelønn i SAR avd. Tananger for sjåfører er kr. 210,- operatører kr. 197,- og tariffens krav til minstelønn før siste forhandling var kr. 156,15 pr time.

Samtlige ansatte er lønnet betydelig høyere enn tariffens minstelønn. Det er denne lønnen som er grunnlag for prosentvise tillegg som overtid, pensjon, forsikring og sykepenger.

SAR Husavtale er erstattet med Avtale nr. 477 fra og med 13. september 2016. Det er ikke inngått særavtale om lønn og tariffen følges i sin helhet fra og med 01.01.17.»

- (12) I protokollen fra tvisteforhandlingene mellom LO og NHO 29. juni 2017 heter det:

«LO anfører at opparbeidet lønn ved SAR Tananger AS er uten kompetanse- og fagarbeidertillegg, og dermed er å anse som bedriftens lønn etter lokale forhandlinger og er individuell for den enkelte ansatte. LO/NTF anfører at ansatte ved innføringen av Miljøoverenskomsten skal ha utbetalt og etterbetalt kompetansetillegg i henhold til overenskomsten Del III § 2.3 nr. 1 (kr. 8,25) og nr. 2 (kr. 6,25) fra overenskomst 477 ble inngått ved SAR AS avd. Tananger. Videre anføres det at det er denne lønna som skal tillegges ubekvemstillegg etter § 5.2.3 og overtidstillegg etter § 5.2.2 og følgelig utbetales og etterbetales fra overenskomst 477 ble inngått ved SAR AS avd. Tananger.

NHO anfører at det ikke er avtalt individuelle personlige tillegg. Bedriftens avlønning ligger over minstelønssatsene i miljøoverenskomsten med tillegg av kompetansetillegg og fagbrevstillegg.»

- (13) LO/NTF tok ut stevning for Arbeidsretten 18. mai 2017 med krav om dom for at de lokalt fastsatte tilleggene skulle bestå uendret da minstelønssatsen ble hevet. Under saksforberedelsen ble forholdet til uenigheten om det forelå en gyldig oppsigelse av protokollen fra 2015, og tvisten om de ansatte ved avdelingen i Tananger hadde fått

fagbrev- og kompetansetillegg, tatt opp. NHO brakte disse tvistetemaene inn i saken ved prosesskriv («stevning») 5. desember 2017.

- (14) Hovedforhandling ble gjennomført 16.–18. april 2018. Tre partsrepresentanter og fire vitner avga forklaring.
- (15) **Partenes påstandsgrunnlag og påstander**
- (16) *Landsorganisasjonen i Norge*, med Norsk Transportarbeiderforbund, har i korte trekk anført:
- (17) De individuelle tilleggene fastsatt i lokal protokoll av 27. oktober 2015 med vedlegg 5. november 2015, endres ikke når minstelønnsatsen heves. Protokollen taler om «personlige tillegg», og disse ble fastsatt til et bestemt kronebeløp for hver enkelt arbeidstaker på avdelingen.
- (18) Det er ingen holdepunkter for at formålet med oversikten bare var å synliggjøre de enkelte lønnelementene. De ansatte lå godt over minstelønnsatsen med eventuelle tillegg da overenskomsten ble gjennomført. Det var ikke nødvendig av hensyn til minstelønnen å synliggjøre de ulike elementene. Den enkeltes timelønn var kjent, og synliggjøringen var heller ikke nødvendig for å finne ny lønn etter kompensasjon for nedsatt arbeidstid eller tilpasning til lønnssystemet i overenskomsten.
- (19) Teksten i protokollen er utarbeidet av partene i fellesskap. Risiko- og lojalitetsbetraktninger tilsier at SAR var nærmest til å rydde av veien eventuelle uklarheter. En sammenligning av utviklingen i minstelønnsatsene og lønnsutviklingen ved avdelingen i Hammerfest viser at LOs påstand ikke er et krav om en ekstraordinær ytelse. Avtalen sikrer de ansatte en jevn lønnsøkning.
- (20) En tolkning av avtalegrunnlaget for det personlige tillegget gir klart svar på spørsmålet. I en slik situasjon kan bakgrunnsretten isolert sett ikke få avgjørende betydning.
- (21) Det foreligger ingen gyldig oppsigelse av protokollen. SAR sa opp protokollen punkt 3 i brev 30. desember 2016. Oppsigelsen ble senere trukket tilbake. Da klubben i april 2017 på nytt tok opp spørsmålet om krav på ubekvemstillegg, ble avtalen sagt opp i e-post fra SAR 26. mai 2017. Formuleringen i e-posten etterlater ikke tvil om at SAR mente å si opp avtalen. NTF-klubben tok i forhandlingsmøtet 31. mai 2017 som utgangspunkt at avtalen var sagt opp, og etter tilbakemelding fra klubben, utformet SAR to protokoller i stedet for én: En enighetsprotokoll om lønn og en uenighetsprotokoll om oppsigelsen. Prosessen

frem til oppsigelsen oppfyller derfor ikke kravet til forhandlinger etter Hovedavtalen § 4-2 nr. 1. Protokollen er under enhver omstendighet uoppsigelig i tariffperioden.

(22) De ansatte ved avdelingen i Tananger har krav på kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III § 2.3. Tillegget var ikke en del av lønnen til de ansatte i Tananger frem til gjennomføringen av Miljøoverenskomsten. Det som i 2011 fremstod som et reelt kompetansetillegg ble fra 2012 et generelt, uspesifisert tillegg. Et tillegg som gis til alle sjåførere og operatører uavhengig av om vilkårene for kompetansetillegg er oppfylt, betyr at de ansatte ikke får lønnsmessig uttelling for kompetansen som truckfører.

(23) Det er nedlagt slik endret påstand i tvisten knyttet til avdelingen i Hammerfest:

«I tvist om tolkning av protokoll inngått etter overgangsforhandlinger:

1. De lokalt fastsatte individuelle tilleggene i protokoll 27. oktober 2015 med vedlegg 5. november 2015 endres ikke når minstelønnsatsen heves.

2. SAR AS foretar eventuell etterbetaling i henhold til punkt 1.

I tvist om oppsigelse av protokoll inngått etter overgangsforhandlinger:

Prinsipalt:

1. Oppsigelse av protokoll av 27.10.2015 er ugyldig.

2. SAR AS foretar eventuell etterbetaling i henhold til punkt 1.

Subsidiært:

1. Oppsigelse av protokoll av 27.10.2015 gis virkning fra 01.04.18.

2. SAR AS foretar eventuell etterbetaling i henhold til punkt 1.»

(24) Det er nedlagt slik endret påstand i tvisten knyttet til avdelingen i Tananger:

«1. Ansatte ved SAR AS avd. Tananger som oppfyller vilkårene for kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III § 2.3 har tariffrettslig krav på tillegg fra tidspunktet Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende ved SAR AS avd. Tananger

2. SAR AS foretar eventuell etterbetaling i henhold til pkt. 1.»

(25) *Næringslivets hovedorganisasjon* og SAR AS har i korte trekk anført:

(26) Særavtalen av 27. oktober 2015 bestemmer at de ansatte «beholder dagens timelønn». Det betyr at lønnen til de ansatte ved gjennomføringen av Miljøoverenskomsten skulle være uendret. Når ordlyden er taus, taler det mot at fremtidig heving av minstelønnsatsen skal ha utgående effekt, sml. ARD-1934-62. Uttrykket «personlige tillegg» sier ikke noe om virkningen av fremtidige endringer i minstelønn. Ole Einar Adamsrød har forklart at han ikke hadde overenskomsten § 5.2.4 i tankene da protokollen ble utformet. Ordlyden kan ikke begrunne saksøkers tolkning.

(27) Klarhetskravet tilsier at det er LO som burde ha presisert at de lokale tilleggene skulle bestå uendret ved heving av minstelønnsatsene, såkalt utgående effekt. Når dette ikke er

gjort, må man ved tolkningen bygge på hovedregelen i forhandlingspraksis om at heving av minstelønnsseter ikke har utgående effekt. LOs tolkning avviker også fra de løsninger partene har valgt for andre avdelinger i SAR. Forhandlingssituasjonen taler også for at det var LO som burde ha avklart spørsmålet: SAR var ikke forpliktet til å avtale en overgangsordning, og protokollen ble inngått i et år hvor det ble et nulloppgjør på grunn av den økonomiske situasjonen. Korrespondansen mellom SAR og NTF viser at man ikke diskuterte spørsmålet om utgående effekt.

- (28) Særavtalen er sagt opp på gyldig måte. Det ble gjennomført forhandlinger før oppsigelsen ble gitt ved avslutningen av forhandlingsmøtet 31. mai 2017. Oppsigelsesfristen er én måned. Dette er normalordningen etter både Miljøoverenskomsten § 5.2.4 og etter Hovedavtalen § 4-2 nr. 3.
- (29) De ansatte ved avdelingen i Tananger får kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III § 2.3. Tillegget har ikke vært et generelt tillegg til de ansatte. Alle som arbeider som sjåfør i virksomheten skal i utgangspunktet ha kompetanse som gir krav på tillegg. Disse arbeidstakerne må ha truckførerbevis. Det er bare én ansatt som ikke har truckførerbevis, men dette skyldes konkrete, spesielle forhold. Miljøoverenskomsten som minstelønnsavtale åpner for at de ansatte lønnes over minstelønnsseten, og kan ikke gi plikt til dobbel betaling av kompetansetillegg. Det kan heller ikke gi plikt til å sette den ene arbeidstakeren ned i lønn. Det må legges vekt på at anførselen om at de ansatte ikke fikk kompetansetillegg ble fremmet sent i prosessen. De lokale partene tok opp spørsmål om beregning av det lokale tillegget i forhandlingene om overgangsordning. NTF erkjente i forhandlingene 1. desember 2016 at lønn inkluderte tillegg. Det er først etter at forhandlingene om en overgangsordning ikke førte frem, det ble hevdet at de ansatte ikke fikk fagbrev- eller kompetansetillegg.
- (30) Det er nedlagt slik påstand:
- «1. De saksøkte frifinnes.
 2. Særavtale datert 27. oktober 2015 ble gyldig sagt opp 31. mai 2017, jf. HA § 4-2 nr. 3, jf. Miljøoverenskomsten del II § 5.2.4.
 3. Timelønnen for de ansatte i SAR AS avd. Tananger inkluderer både fagbrev- og kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III §§ 2.2.2 og 2.3.»

(31) **Arbeidsrettens merknader**

(32) *Spørsmålet om tariffmessig krav på at personlige tillegg beholdes uendret når minstelønnsseten heves*

- (33) Da Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende for avdelingen i Hammerfest, ble det i protokollen fra overgangsforhandlingene presisert hvilke elementer som inngikk i den enkeltes lønn. Overenskomsten trådte da i stedet for lønnsbestemmelsene i husavtalen i SAR. Protokollen hadde et eksempel på metoden for å fastsette elementene i den enkeltes lønn. Spørsmålet er om protokollen med bilag må tolkes slik at det lønns-elementet som betegnes som personlige tillegg til minstelønnen ikke reduseres dersom minstelønnen heves, det vil si om heving av minstelønn har såkalt utgående effekt. I dette spørsmålet har Arbeidsretten delt seg i et flertall og et mindretall. Arbeidsrettens flertall, dommerne *Wahl, Sundet, Aasgaard, Østvold* og *Grøtting*, har kommet til at LO må få medhold i påstanden og vil bemerke:
- (34) Utgangspunktet må tas i at protokollen 27. oktober 2015 med bilag av 5. november 2015 identifiserte personlige tillegg for de 14 ansatte ved avdelingen i Hammerfest. Det ble angitt et tillegg som kom på toppen av minstelønnen. Med mindre annet er bestemt, vil dette tillegget til minstelønnen bestå også hvor minstelønnen heves. Det er bare for avdelingen i Hammerfest det er opprettet protokoll med særlige reguleringer for gjennomføringen av Miljøoverenskomsten, slik at det ikke er veiledning å hente i andre reguleringer mellom SAR og NTF-klubbene ved andre avdelinger.
- (35) Det må ut fra parts- og vitneforklaringene legges til grunn at forholdet mellom minstelønn og personlige tillegg ikke ble viet særskilt oppmerksomhet under forhandlingene. Det er ingen opplysninger fra forhandlingene som gir grunnlag for å begrense rekkevidden av protokollen. Tilblivelsen viser likevel at det var SAR som hadde en klar oppfordring til å avklare spørsmålet. SAR utarbeidet utkast til protokoll som ble gjennomgått av Ole Einar Adamsrød i NTF. Adamsrød ga deretter innspill til endringer i utkastet, markert med understrekninger og gjennomstrekning i sitatet her:

«1. Lønnsbestemmelser

Miljøbedrifter i Norge (TA) Del II § 5 og Miljøbedrifter i Norge (TA), Del III § 2 og § 3 følges.

2. Ansatte i SAR avd. Hammerfest beholder dagens timelønn som splittes i fagbrev, kompetansetillegg § 2.3 nr. 1 (C/CE) og § 2.3 nr. 2, samt i et personlig tillegg. Dette for å finne dagens innhold i timelønna for fremtid bruk ved lønnsøkninger sentralt og lokalt. for å finne ny timelønn (Forklaring på hva som gjøres)

Arbeidsgiver setter opp oversikt som viser beregning av ny timelønn, samt informerer alle ansatte om endringen. Gjelder også ansatte på tilkallingskontrakter.

Ny ansatte etter 1. desember følger TA minstelønn og tillegg for fagbrev og kompetansetillegg. Dette er ikke til hinder for individuell markeditilpasset lønnplassering for å sikre rekruttering av kvalifisert personell.

Øvrige tillegg følger av TA.»

- (36) SAR foreslo at lønnselementene skulle splittes i fagbrevtillegg, kompetansetillegg og personlig tillegg. Etter NTFs tilføyelse om at inndelingen skulle brukes ved fremtidige lønnsøkninger «sentralt og lokalt», er inndelingen i lønnselementer ikke bare gjort for å beregne kompensasjon for redusert arbeidstid. Presiseringen får en mer generell rekkevidde. Det er SAR som må bære risikoen for at noen begrensning ikke har kommet til uttrykk i protokollen. Utskilling av et personlig tillegg til bruk ved fremtidige lønnsøkninger taler for at det er tariffestet et tillegg som skal bestå uendret uten hensyn til om sentrale reguleringer skjer gjennom et generelt tillegg eller gjennom økning av minstelønnsatsen.
- (37) Dette inntrykket bekreftes av vedlegget til protokollen. Vedlegget gir en beregning for hver av de 14 ansatte på avdelingen. Oversikten hadde kolonner for timesats, månedslønn, årslønn, årslønn inkludert feriepenger, tillegg etter overenskomsten § 2.3.1 (førerkort klasse C eller CE) og § 2.3.2 (andre kompetansetillegg), minstelønn, personlig tillegg og ny grunnlønn. For en av arbeidstakerne var tabellen slik:

Timesats	Mndlønn	Årslønn	Årslønn inkl. feriepenger (12%)	§ 2.3.1 C/CE	§ 2.3.3 Andre komp.tillegg	Minstelønn	Personlig tillegg	Ny grunnlønn	Kompensasjon for nedsatt arb.tid	Ny månedslønn 153,83 t
214,00	34775,00	382525,00	428428,00	8,00	6,00	156,15	43,85	200,00	226,06	34775,00

- (38) Beregningene ble meddelt til de enkelte arbeidstakere.
- (39) NHO har gjort gjeldende at det fra tariffrevisjon i 2016 kan utledes at endringen av minstelønn ikke skulle ha utgående effekt. Ved tariffrevisjonen ble fokus rettet mot virkningene endringen av minstelønnsatsen ville ha for virksomheten Ragn Sells fordi virksomheten hadde høyere satser for kompetansetillegg mv. Konsekvensene for SAR ble ikke drøftet. Etter flertallets vurdering kan det av diskusjonen for Ragn Sells ikke trekkes noen avgjørende slutninger for hvilke konsekvenser hevingen av minstelønnsatsen skulle få for de 14 ansatte ved avdelingen i Hammerfest på grunnlag av den lokale protokollen av 27. oktober 2015. Den lokale reguleringen ble med andre ord ikke endret av tariffrevisjonen. De ansatte har derfor tariffmessig krav på at de personlige tilleggene fastsatt i protokollen av 27. oktober 2015 ikke endres ved hevingen av minstelønnsatsen.

- (40) Arbeidsrettens mindretall, dommerne *Thuve* og *Schweigaard*, har kommet til at de personlige tilleggene som er omtalt i protokollen endres ved heving av minstelønnen, og vil bemerke:
- (41) Protokollen taler om at inndelingen i ulike elementer er gjort for å finne «dagens innhold i timelønna for fremtidig bruk ved lønnsøkninger sentralt og lokalt». Ordlyden lar det stå åpent hvilken virkning dette har for fremtidige lønnsreguleringer. Protokollen sier ikke at de personlige tilleggene som ble skilt ut i tabellen da overenskomsten ble gjort gjeldende, skal bestå uendret. Beregningen var et hjelpemiddel for å avklare at de ansatte hadde lønn og tillegg i samsvar med overenskomsten, og for å avklare tillegget for redusert arbeidstid.
- (42) Formålet med inndelingen i lønns-elementer som ble illustrert i protokollen var å unngå at ansatte gikk ned i lønn, og oppstillingen i protokollen var et ledd i en teknisk operasjon. Det er ingen holdepunkter for at partene da protokollen ble etablert, mente at formålet med ordlyden var å avtale at heving av minstelønns-satser skulle ha utgående effekt. Mest naturlig hadde det etter mindretallets syn vært å knytte en slik forståelse opp mot overenskomstens § 5.2.4, som forutsetter at personlige tillegg kan beholdes dersom det er inngått særavtale i henhold til denne bestemmelsen. På bakgrunn av partsforklaringene legger mindretallet til grunn at ingen av partene hadde denne bestemmelsen i tankene da protokollen ble inngått.
- (43) Mindretallet legger også vekt på at det av tariffrevisjonen i 2016 kan utledes at endringen av minstelønn ikke var ment å skulle ha utgående effekt for SAR. Konsekvensene for SAR ble ikke drøftet, til tross for at representantene som hadde inngått protokollen deltok under forhandlingene, og at det i forhandlingene var fokus på å få oversikt på bedriftsnivå over konsekvensene av den meget betydelige heving av minstelønns-satsene som ble oppgjørets resultat.
- (44) LO/NTF må på denne bakgrunn få medhold i påstanden.
- (45) *Oppsigelse av protokoll 27. oktober 2015*
- (46) Partene er uenige om protokollen av 27. oktober 2015 er gyldig sagt opp, og om hvilken oppsigelsesfrist som gjelder. Protokollen har i punkt 1 og 2 bestemmelser som presiserer lønnsbestemmelsene i forbindelse med at Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende, og i punkt 3 bestemmelser om at overenskomstens sats for overtid på lørdager økes fra 50 til 100 % og om tillegg på kr 105,- per time for tjeneste som ansvarlig for tidsavgrenset operasjon (BAS-tillegg) og for arbeid med rengjøring inne i tanker (tank-tillegg).

- (47) Hovedavtalen LO–NHO § 4-2 nr. 1 bestemmer at de lokale partene skal forhandle før særavtale sies opp. Nærmere bestemmelser om oppsigelsesfrist er inntatt i Hovedavtalen § 4-2 nr. 2 flg. Særavtaler som det er bestemt eller forutsatt skal gjelde inntil videre, kan når som helst sies opp med minst 1 måneds varsel, jf. § 4-2 nr. 3. I denne forbindelse kan også merkes Miljøoverenskomsten § 5.2.4 «Godtgjørelse for særlige forhold» som bestemmer:

«Avtaler om økonomiske fordeler eller goder eller personlige tillegg ut over overenskomstens bestemmelser, beholdes. Slike avtaler skal betraktes som særavtaler, og behandles i henhold til bestemmelsene i Hovedavtalens kap. IV.

Lokale særavtaler som ikke har avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist, og som ikke er inngått for et arbeid av begrenset varighet, ansees for å løpe inntil videre med tilsvarende oppsigelsesfrist som for særavtaler etter Hovedavtalens kap. IV, § 4-2, nr. 3 dvs. 1 mnd.»

- (48) Protokollen av 27. oktober 2015 er en avtale som skal gjelde inntil videre, og kan sies opp med minst én måneds varsel etter Miljøoverenskomsten § 5.2.4 andre ledd jf. Hovedavtalen § 4-2 nr. 3. Det er ingen holdepunkter i forhandlingsforløpet for å legge til grunn at partene har forutsatt at protokollen skal følge overenskomstperioden. Spørsmålet er om oppsigelsen i dette tilfellet er gitt etter at det er gjennomført forhandlinger mellom de lokale partene. I dette spørsmålet har Arbeidsretten delt seg i et flertall og et mindretall. Arbeidsrettens flertall, dommerne *Wahl, Aasgaard, Østvold og Grøtting*, har kommet til at særavtalen er sagt opp i strid med kravet til forhandlinger etter Hovedavtalen § 4-2 nr. 1, og vil bemerke:
- (49) Før en særavtale kan sies opp, må det føres forhandlinger i samsvar med kravet i Hovedavtalen § 4-2 nr. 1. Det må i korte trekk være en forhandlingsprosess som bringer klarhet i de lokale partenes krav og standpunkter, og hvor et mulig utfall kan bli en oppsigelse av særavtalen, sml. ARD-2006-209. Dette er ikke bare et spørsmål om tidsforløpet, men om tilstrekkelig konsentrasjon og presisjon om de spørsmål det skal forhandles om. Drøftelsene mellom partene har vært sammensatte og strukket seg over lang tid, og hvor retts- og interessedrøftelsene knyttet til protokollen av 27. oktober 2015 har vært ett av flere temaer.
- (50) Etter flertallets vurdering gir hendelsesforløpet ikke gode nok holdepunkter for å hevde at forhandlingene har vært gjennomført med tilstrekkelig klarhet om at de gjelder mulig oppsigelse av protokollen som sådan. I brev 30. desember 2016 sa SAR opp punkt 3 i protokollen av 27. oktober 2015. Dette var klart tariffstridig, og oppsigelsen ble trukket tilbake i e-post 4. januar 2017 til NTF-klubben. I e-post 5. april 2017 fra tillitsvalgte Vidar Isaksen til HR-direktør i SAR, Terje Vatne Næss, fremmet klubben krav om

ubekvemstillegg. Det oppstod deretter uenighet om dette tillegget var betalt i samsvar med bestemmelsene i overenskomsten. I e-post 26. mai 2017 fra HR-direktør i SAR, Terje Vatne Næss, til tillitsvalgte Isaksen uttales det at særavtalen «er sagt opp og etter bedriftens syn grundig drøftet». I e-posten uttales det:

«I forbindelse med at særavtalen høsten 2016 ble tolket av NTF som grunnlag for å kreve justering i forhold til minstelønn, valgte SAR å si opp særavtalen.

Oppsigelsesfristen er 1 mnd. og etter møtet i Oslo ble vi enige om at den varte ut tariff/avtaleperioden som er 1. juli 2017.

Bedriften bekrefter at avtalen er sagt opp og etter bedriftens syn grundig drøftet.

Det innebærer at kun tariffen er gjeldende fra og med 1 juli 2017. Også eksempelet som viser innholdet i lønnen som er benyttet som argument i saken om minstelønn.

Dersom klubben/ansatte i [Hammerfest] ønsker å beholde særavtalen (uten eksempel ☺) må den forhandles på nytt i årets lokale forhandlinger (2017).»

- (51) Terje Vatne Næss har forklart at merknaden om at avtalen «er sagt opp» er upresis. Etter flertallets vurdering er merknaden likevel naturlig ut fra forhandlings- og tvisteforløpet. Bedriften har overfor NTF-klubben klart markert at særavtalen er sagt opp, og at spørsmålet om ny regulering ble henvist til de lokale forhandlingene. Det hadde forut for denne e-posten ikke vært reelle forhandlinger om protokollen, selv om den hadde vært kommentert i andre sammenhenger. Isaksen har forklart at de lokale partene 13. januar 2017 diskuterte protokollen punkt 3 om tank- og BAS-tillegg, og lørdags- og søndags-tillegg. Denne rammen for diskusjonen er i tråd med den opprinnelige oppsigelsen fra SAR. Henvisningen i e-posten fra Vatne Næss til møtet i Oslo, er til forhandlingene som ble gjennomført 16. januar 2017 mellom NTF og NI om tvisten knyttet til avdelingen i Tananger. Tvisteprotokollen har ingen merknader om særavtalen for avdelingen i Hammerfest. Terje Vatne Næss har forklart at spørsmålet om særavtalen ble tatt opp for å avklare at avtaleforhandlingene ble utsatt slik at det skulle være sammenfall med tariffperioden for bedriften.
- (52) Nye forhandlinger mellom SAR og NTF-klubben ble gjennomført 31. mai 2017. I protokollen fra møtet heter det:

«SAR AS avd. Hammerfest anførte:

Bedriften tilbød NTF avd. Hammerfest ny forhandling av protokoll vedr. lønnsbestemmelser/særavtale datert 27.10.2015 med virkning fra 01.07.2017. Hvor særavtalen opprettholdes og eksempel, tekst som viser lønnelementene som inngår i fastlønnen tas bort, for å unngå fremtidig misforståelser knyttet til minstelønn i TA.

Årsaken var uenighetsprotokoll datert 27.10.2016 vedr. tolkning av protokoll 27.10.2015.

Bedriften så seg ikke tjent med protokoll 27.10.2015 og sendte en skriftlig oppsigelse 30.12.2016. Denne ble avvist av NTF sentralt som hevdet at protokollen følger periodene til TA og HTA sitt krav til formelle forhandlinger ikke var innfridd før oppsigelsen. Oppsigelsen ble trukket tilbake 4.januar i påvente av uenighetsprotokollen.

NTF kom ikke til enighet med Norsk Industri og saken ble tvistebehandlet mellom NHO/LO den 24.02.17. Status i dag er at LO har gått til sak da partene ikke kom til enighet.

SAR AS varslet 26.05.17 at slik saken står i dag, sies protokoll 27.10.15 opp i lokale forhandlinger 31.05.17.

NTF avd. Hammerfest anførte:

Tillitsvalgt NTF avd. Hammerfest ønsker ikke å inngå ny særavtale, klubben mener at de lokale tilleggene minimum skal følge tariffperioden eller til partene sentralt har avgjort dette.

Tillitsvalgt NTF avd. Hammerfest er ikke enig i at avtaleperioden følger årlige forhandlinger slik bedriften hevder og viser til tariffperioden i TA nr. 477 skal følges.»

- (53) Bevisførselen etterlater betydelig grad av uklarhet om rammen for de lokale forhandlingene om særavtalen. Det har dels skjedd en endring og utvidelse av tema fra å gjelde protokollens punkt 3, til å gjelde protokollen som sådan og forholdet til de verserende tvistene. E-posten 26. mai 2017 er ikke egnet til å bringe denne uklarheten ut av verden. Tillitsvalgte Isaksen har forklart at klubbens oppfatning inn i møtet 31. mai 2017 var at protokollen var sagt opp. Dette er klart i strid med prinsippet i § 4-2 nr. 1 og er ikke reparert av at spørsmålet om oppsigelse bringes inn i de lokale forhandlingene. Oppsigelsen gitt ved avslutningen av forhandlingene 31. mai 2017 må derfor kjennes ugyldig.
- (54) Mindretallet, dommene *Sundet*, *Thuve* og *Schweigaard* har under tvil kommet til at prosessen frem til oppsigelsen 31. mai 2017 oppfyller vilkåret om forhandlinger etter Hovedavtalen § 4-2 nr. 1, og vil bemerke:
- (55) Hovedavtalen § 4-2 nr. 1 bestemmer at det skal forhandles mellom de lokale partene før en særavtale sies opp. Hovedavtalen er ikke til hinder for at oppsigelsen gis ved avslutningen av forhandlingene, eller at spørsmålet behandles sammen med de lokale forhandlingene om mellomoppgjøret. Selv om den forutgående prosessen åpenbart kunne vært mer ryddig fra bedriftens side, er det ikke tvilsomt at de lokale partene over et lengre tidsrom har diskutert ulike sider ved protokollen av 27. oktober 2015. Den opprinnelige oppsigelsen var åpenbart uriktig, og ble trukket tilbake. I perioden frem til 26. mai 2017 var forholdet til protokollen en del av diskusjonen mellom partene. Merknaden i e-posten 26. mai 2017 tilsier at bedriften mente særavtalen var sagt opp. Dette er likevel ikke avgjørende når det i møtet 31. mai 2017 gjennomføres reelle forhandlinger om protokollen. Det må derfor legges til grunn at bedriften har deltatt i forhandlinger om særavtalen frem til 31. mai 2017, hvor møtet avsluttes med melding om at særavtalen sies opp. Klubben synes også å ha oppfattet det slik at det var en pågående diskusjon om særavtalen i sammenheng med diskusjonen om de ansatte ved avdelingen i Hammerfest hadde krav på ubekvemstillegg. I e-post 9. mai 2017 uttaler Isaksen:

«Beklager at det har tatt litt tid med dette, da det har gått i glemmeboken. Ser nå at det er satt opp en egen timeartgruppe for NTF, der ubekvem arb.tid. ligger.

Da regner jeg med at SAR aksepterte tilbudet klubben kom med den 13.01.17, som lyder følgende: Klubben blir ikke og kreve etterbetaling av tillegg for ubekvem arbeidstid etter § 5.21.3 bokstav b. (Dette gjelder fra innførsel av tariffavtalen til 13.01.17) Dette forutsetter at særavtalen med tank og bastillegg ikke blir sagt opp. Når ubekvemtillegget og bas/tanktillegget sammentreffer, er det kun bas/tanktillegg som skal føres.

Da det ikke er blitt ført tillegg for ubekvem arbeidstid etter § 5.2.3 bokstav b fra 13.01.17 til dagsdato, så regner jeg med at vi kan sette opp et krav om etterbetaling på dette.»

- (56) Denne meldingen besvarte Vatne Næss med henvisning til at avtalen var sagt opp, men hadde vært grundig drøftet.
- (57) Når NTF-klubben i protokollen fra møtet 31. mai 2017 viser til at den ikke ønsker å inngå ny særavtale, fremstår det som et avslag på et tilbud fra bedriften om en regulering som skal avløse den gjeldende særavtalen. Møtet 31. mai 2017 var et felles møte med gjennomføring av lokale forhandlinger, og for den delen av forhandlingene som ledet til enighet, ble det laget en særskilt protokoll om de generelle tillegg. I denne sammenhengen blir uenighetsprotokollen om særavtalen et uttrykk for at det har vært reelle forhandlinger om de spørsmål som reguleres av protokollen av 27. oktober 2015 og den mulige fremtidige reguleringen mellom partene. Forhandlingsforløpet sett i sammenheng oppfylder derfor kravene til forhandlinger i medhold av Hovedavtalen § 4-2 nr. 1 som vilkår for oppsigelse av særavtalen.
- (58) LO/NTF må på denne bakgrunn få medhold i at oppsigelsen gitt 31. mai 2017 er ugyldig og om dom for eventuell etterbetaling som følge av at protokollen ikke er sagt opp til utløp 30. juni 2017.
- (59) *Spørsmålet om tariffmessig krav på kompetansetillegg for ansatte ved avdelingen i Tananger*
- (60) Dette tvistepunktet gjelder krav fra ansatte ved avdelingen i Tananger om kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III § 2.3, og om eventuell etterbetaling fra 13. september 2016 da overenskomsten ble gjort gjeldende for avdelingen. LO/NTF har under hovedforhandlingen på grunnlag av dokumentasjonen som er fremlagt i saken, frafalt kravet om fagbrevtillegg.
- (61) Overenskomsten § 2.3 «Kompetansetillegg» gir krav på sjåførtillegg for førerkort klasse C/CE. Arbeidstakere som ikke kvalifiserer for sjåførtillegg, kan ha krav på «andre kompetansetillegg», blant annet på grunnlag av kompetanse som truckfører. Den som har

bestått prøve for truckførerbevis, har krav på dette tillegget. Sjøførtillegget er på kr 8,25 og andre kompetansetillegg er på kr 6,25.

- (62) Før overenskomsten ble gjort gjeldende var lønns- og arbeidsvilkårene for avdelingen i Tananger regulert av husavtalen. Husavtalen av 1. juli 2010 hadde ikke særlige bestemmelser om kompetansetillegg. I protokoll fra lokale forhandlinger mellom SAR og de ansatte 28. juni 2011, ble det fastsatt særlige tillegg i lønn for ansatte uten fagbrev.

Lønnstabellen hadde slik utforming:

«Sjåfører/operatører får et tillegg på kr. 6,- per time.

De kontoransatte får 3,5 % i tillegg.

...

Det er enighet om at det fremdeles skal differensieres lønnsmessig mellom sjåfører og operatører.

Når det gjelder tillegg for diverse sertifikater legges denne tabellen til grunn. Det er i hovedsak den samme tabellen som ligger i overenskomsten til Transportarbeiderforbundet (dvs. gjeldende for Bergen og Kristiansund).

...

Nytt av årets lønnsoppgjør er at tillegg for fagbrev er på kr. 8,00.

Tillegg i lønn for ansatte

Fører kort gis følgende tillegg

C	1,50 pr time
CE	2,80 pr time
ADR stykk gods/tank	1,00 per time
Truckfører	1,50 pr time
Sertifikatutstederkurs	2,00 pr time
Maskinoperatør	1,50 pr time

- (63) Ved disse forhandlingene ble det angitt et tillegg på kr 1,50 for kompetanse som truckfører. Denne tabellen med tillegg var i hovedtrekk den samme som tabellen med slike tillegg i Miljøoverenskomsten for tariffperioden 2010–2012, hvor kompetansetillegget for truckfører var kr 1,50.
- (64) I senere revisjoner er kompetansetillegget ikke oppgitt som en særskilt sats. I de lokale forhandlingene mellom SAR og de ansatte i 2012, fikk operatører og sjåfører et tillegg på

kr 7,50. Protokollen av 21. september 2012 presiserer at dette tillegget inkluderte kompetansetillegget som fulgte av Miljøoverenskomsten. Fagbrevtillegget ble økt til kr 10 per time. Selv om kompetansetillegget ikke er skilt særskilt ut fra det generelle tillegget, må det på bakgrunn av tidligere regulering legges til grunn at det er tilstått et kompetansetillegg. Husavtalen fra 2013 har ingen særskilt omtale av kompetansetillegget.

- (65) Selv om kompetansetillegget ikke er angitt som et eget punkt i husavtalen, må det ut fra bedriftens praksis legges til grunn at arbeidstakerne på det tidspunkt Miljøoverenskomsten ble gjort gjeldende, mottok et kompetansetillegg tilsvarende det som fulgte av den til enhver tid gjeldende overenskomsten. I denne sammenhengen må det også legges en viss vekt på at de lokale partene tilsynelatende la til grunn at kompetansetillegget inngikk i den lokalt fastsatte lønna. I protokoll fra overgangsforhandlingene 29. november 2016 for Tananger, heter det i NTF-klubbens anførsler:

«NTF Klubben mener at lokal lønn med fratrekk av de lokale kompensasjonstillegg som er innbakt skal motregnes på samme lønnsnivå som den sentrale minstelønna. Kort fortalt 2015 lokal lønn, med 2015 sentral lønn. Først da finner man det riktige nivå på det personlige tillegget, og tariff minstelønn.»

- (66) Denne anførselen er forenelig med det som anføres om bedriftens praksis. Arbeidstakerne har da som utgangspunkt fått kompetansetillegg i samsvar med Miljøoverenskomsten.
- (67) Et særtrekk i saken er at bedriften har gitt kompetansetillegg til alle arbeidstakere, uavhengig av om de hadde truckførerbevis da de fikk tillegget. Etter det opplyste har fire av de ansatte ved avdelingen i Tananger fått kompetansetillegg før de hadde truckførersertifikat. Arbeidstakerne har imidlertid senere bestått truckførerprøven. Bedriftens praksis innebærer derfor bare en forskuttering av kompetansetillegget. Fra dette er det påvist ett unntak for en arbeidstaker som på grunn av språkproblemer ikke har bestått truckførerprøven. Arbeidsretten kan ikke se at det å innvilge et tillegg til denne arbeidstakeren gir de øvrige arbeidstakerne et tariffrettslig krav på ny utbetaling av kompetansetillegget som allerede inngår i lønnen. På denne bakgrunn må SAR få medhold i påstanden om at timelønnen for de ansatte ved Tananger-avdelingen inkluderer både fagbrev- og kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III § 2.2.2 og § 2.3.
- (68) Dommen er avsagt med slik dissens som fremgår foran.

SLUTNING

I tvisten knyttet til avdelingen i Hammerfest:

1. De lokalt fastsatte individuelle tilleggene i protokoll 27. oktober 2015 mellom SAR AS og NTF/NTF-klubben Hammerfest, med vedlegg 5. november 2015, endres ikke når minstelønnsatsen heves.
2. Oppsigelse av protokoll av 27. oktober 2015 mellom SAR AS og NTF/NTF-klubben Hammerfest er ugyldig.
3. SAR AS foretar eventuell etterbetaling i henhold til punkt 1 og 2.

I tvisten knyttet til avdelingen i Tananger:

Timelønnen for de ansatte i SAR AS avd. Tananger inkluderer både fagbrev- og kompetansetillegg etter Miljøoverenskomsten del III §§ 2.2.2 og § 2.3.

Jakob Wahl
(sign.)

Tron Løkken Sundet
(sign.)

Tone Aasgaard
(sign.)

Per Østvold
(sign.)

Axel Thuve
(sign.)

Stein Grøtting
(sign.)

Niels Selmer Schweigaard
(sign.)

Rett utskrift bekreftes: